

Program for Finnmark Venstre

for perioden 2015-2019

Det er i Finnmark det skjer.

Venstre ønsker en nyskapende politikk for Finnmark med gode vilkår for grundere og næringsliv, der folk gis mulighet til å bo der de ønsker og skape sin egen fremtid. Det er vårt ansvar å holde naturen frisk og unngå å ødelegge miljøet for fremtidige generasjoner. Grønn vekst er en forutsetning for å opprettholde våre velferdsgoder, livskvalitet og personlige frihet. Det skal være enkelt å leve miljøvennlig, og Venstres målsetting er å omstille samfunnet til en grønn økonomi i innen 2030. Alle skal ha rett til varm velferd uansett sosial status eller kulturell bakgrunn. Venstre setter folk først!

Skole og kompetanse

Utdanning og økt kompetanse er nøkkelen til å få til en positiv samfunnsutvikling i Finnmark. Ungdom må bli gitt samme sjanse til å lykkes med sitt karrierevalg, som ungdom andre steder i Norge. Dette er en krevende oppgave i et stort fylke som Finnmark, men det er en jobb vi må lykkes med. Fagtilbudene ved de videregående skolene må bli mer forutsigbare. Venstre vil styrke mulighetene for desentralisert høyere utdanning, og arbeide for flere fagskoler i fylket.

Venstre vil:

- ✓ Fortsette å gi tilbud ved LOSA.
  - ✓ Gi elevene rett til plass ved sin nærmeste videregående skole.
  - ✓ Samme finansieringsordninger for elevhybler som for studenthybler.
  - ✓ Styrke miljøarbeidertjenesten og oppfølgingstjenesten ved de videregående skoler.
  - ✓ Gi elever med særskilte behov rett til ekstra skoleår ved vgs.
  - ✓ Åpne for et pilotprosjekt i fylket med en 1-13. skole.
  - ✓ Kompetanseløft for ufaglærte lærere i skolen, og styrke etterutdanning av lærere.
  - ✓ Øke produksjonen av samiske læremidler.
  - ✓ Opprette en sjømatlinje ved Vardø videregående skole.
  - ✓ Større fiskekvote til skolebåten ved Nordkapp videregående skole.
  - ✓ Jobbe for nybygg ved den Samiske videregående skolen i Kautokeino.
  - ✓ Opprette fagskole i landbruk ved Tana videregående skole.
  - ✓ Arbeide for å opprette nye fagskoler i bygg og anlegg og reindrift i fylket.
  - ✓ Flere lærlingeplasser, og krav om dette i offentlige anbud.
  - ✓ Økt bruk av den kulturelle skolesekken i skolene.
- ✓ Beholde dagens skolestruktur for videregående skole.

Helse og omsorg

Venstre ønsker at folk skal føle trygghet, og få helsetjenester så nært som mulig der de bor. Det er derfor viktig med godt utbygde desentraliserte helse- og sykehus-tjenester i fylket. Venstre vil jobbe for at den kommende nasjonale helse- og sykehusplanen sikrer Finnmark fullverdige sykehus, med akutt og fødeavdeling i Kirkenes og Alta. Finnmark må få flere sykestueplasser. Antallet behandlings-/institusjonsplasser innen psykiatri- og rusfeltet må styrkes betraktelig. En må i større grad lykkes med å samarbeide på tvers av sektorene (stat og kommune), slik at det blir et mer sammenhengende og godt tilbud for den enkelte fra forebygging, til behandling og ettervern.

Venstre vil:

- ✓ Ha et fullverdig sykehus i Alta, med akutt og fødeavdeling.
- ✓ Ha flere sykestueplasser, og flere behandlings-/institusjonsplasser for psykiatri- og rusfeltet.
- ✓ Øke antall helsesøstre i den videregående skole.
- ✓ Flere psykologer i kommunene.
- ✓ Utdanne flere innen helse- og omsorgsyrkene.
- ✓ Eldre må få bo hjemme lengst mulig, ved bl.a. å ta i bruk velferdsteknologi.
- ✓ Styrke ordningen med frikort for taxi.

- ✓ Økt bruk av "Inn på tunet" ordningen i samarbeid med landbruket og NAV
- ✓ Styrke det forebyggende arbeidet innenfor barnevernet.
- ✓ Skaffe flere fosterfamilier, og bedre veiledningen og oppfølgingen av fosterfamilier.
- ✓ Overføre oppgaver og ressurser fra Bufetat til det kommunale barnevern.
- ✓ Bedre informasjon om familievernkantorene.
- ✓ Krisesentrene i fylket må sikres tilstrekkelig finansiering.
- ✓ Styrke folkehelse ved å stimulere til økt bruk av aktivitetører ved sykehjem og andre institusjoner.
- ✓ Øke samisk språkkompetanse i helse- og omsorgsyrkene.

Miljø, natur og folkehelse

Det skal lønne seg å leve og handle miljøvennlig. Venstre ønsker et samfunn som går over til bruk av grønn teknologi, og en mer bærekraftig bruk av ressursene våre. Venstre vil jobbe målrettet og optimistisk med det grønne skiftet, slik at vi kan gi de fremtidige generasjoner en miljøvennlig og forurensningsfri fremtid. Venstre er positiv til utvinning av naturens ressurser, men ønsker å legge førevar-prinsippet i større grad til grunn for all høsting av naturen.

Venstre vil:

- ✓ Ha en bærekraftig havbruks-

næring som driver miljø sikkert i lukka anlegg, og ilegge næringa en arealavgift til kommunene.

- ✓ Stopp i nye arealer og nye konsesjoner til havbruksnæringen, til næringen har kontroll over miljøutfordringene og rømminger.
- ✓ Forskningsprosjekt på oppdrettsanlegg sin påvirkning på det marine liv i fjorden og på villaksstammen.
- ✓ Si nei til nye sjødeponi, og stille strenge miljøkrav til eksisterende gruvevirksomhet.
- ✓ Innføre et reguleringsystem for Tanaelva som begrenser garn- og stangfiske.
- ✓ Slå hardt ned på all miljøkriminalitet, både til lands og til havs.
- ✓ Alle nye fylkeskommunale bygg skal ha passivhusstandard.
- ✓ Stenge av oljefyringsanlegg.
- ✓ Statlig belønningsordning for kollektivtilbud i Finnmark.
- ✓ Bygge flere sykkelstier og prioritere trafikkutsatte steder der det ferdes skolebarn.
- ✓ Velge miljøvennlig teknologi for offentlig transport og kollektivtilbud.
- ✓ Bygge ladestasjoner for elbiler i hele fylket.
- ✓ Økt bruk av sol- og vindenergi i «småskala».
- ✓ Legge til rette for flere naturstier og merking av turløyper.
- ✓ Innføre betalingsparkering ved fylkeskommunale bygg for å stimulere til mer bruk av sykkel.

Kompetanse og næringsliv

En positiv regional utvikling og utvikling av gode velferdstjenester avhenger av et nyskapende næringsliv i samarbeid med forsknings-, utdanningsmiljøer og det offentlige. Finnmark har mange små og mellomstore bedrifter. Innovasjon Norge og det offentlige sitt virkemiddelapparat må være tilpasset det lokale næringsliv og grundere som vil etablere seg i Finnmark. Norges arktiske universitet er en viktig institusjon for kompetanse, forskning og utvikling av fylket. Venstre vil arbeide for å styrke de etablerte tilbudene og videreutvikle fagområdene og campusene i fylket.

Venstre vil:

- ✓ Forenkle regelverket for små og mellomstore bedrifter og styrke Innovasjon Norge sitt regionale virkemiddelapparat.
- ✓ Stimulere til bruk av grønn teknologi og miljøvennlige løsninger innenfor det offentlige og næringslivet
- ✓ Satse på kortreist mat og arktisk landbruk, og la utmarksnæringene ta del i landbrukets virkemiddelapparat.
- ✓ Bedre vilkår for beitenæringene, og en bedre rovviltforvaltning.
- ✓ Ikke ha kvotesalg for fisk over fylkesgrenser, og opprettholde leveringsforpliktelsene.
- ✓ Bærekraftig reindrift, der utfordringene med reinbeite og driftsenheter løses i dialog og samarbeid mellom myndigheter og næringsutøvere.
- ✓ Sykepleier- og lærerutdanning ved UiT sine campus i Hammerfest, Alta og Kirkenes, og at UiT generelt styrker sine desentraliserte tilbud i fylket.
- ✓ Styrke og videreutvikle den Samiske høgskolen i Kautokeino, og utdanne flere med samisk språkkompetanse innenfor skole- og omsorgsyrker.
- ✓ Beholde Bioforsk i Pasvik.
- ✓ Styrke Folkeuniversitetets arbeid.
- ✓ Satse på Ungt entreprenørskap i Finnmark.
- ✓ Etablere og utvikle et maritimt kompetansesenter i Nordkapp.
- ✓ Få på plass bedre livsvilkår for kulturnæringene, og ha en evaluering av fylkets kulturfond.
- ✓ Fefo må sørge for rimeligere boligtomter.
- ✓ Forlenge 420kv kraftlinje fra Skaidi til Varanger.
- ✓ Legge til rette for at lokalt næringsliv kan komme med tilbud på fylkeskommunale anbud.
- ✓ Styrke Barentssekretariatets posisjon, og opprettholde grensekommisariatet.

Samferdsel, kollektiv og god beredskap

Gode tilbud innenfor samferdsel er viktig for alt samfunnsliv i fylket. Vedlikehold av veiene og økt trafikksikkerhet er en hovedprioritet for Venstre. Venstre vil beholde alle dagens flyplasser i fylket, styrke rutetilbudet og styrke Kirkenes og Alta sin rolle som stamflughavner. Kollektivtilbudet må styrkes og bli bedre mellom kommunesentrene, og staten må øke sin innsats i utviklingen av god og sikker beredskap i Finnmark.

Venstre vil:

- ✓ Utvide rullebanene i Alta og Kirkenes.
- ✓ Flytrafikken i Finnmark må ledes inn mot stamflughavnene.
- ✓ Utvikle Banak som knutepunkt for chartertrafikk, og utvikle snuhavnen i Porsanger.
- ✓ Bygge flystripe for beredskap i Kautokeino.
- ✓ Oppgradering av RV 92 og 93.
- ✓ Hurtigbåt mellom Sør-Varanger og Vadsø/Vardø.
- ✓ Utbedring av Storekorsnes havn.
- ✓ Billig månedskort på buss for barn og unge, også bybuss.
- ✓ Ha daglige bussavganger mellom kommunesentrene.
- ✓ Bygge opp et maritimt beredskapssenter i Nordkapp, og et beredskapssenter for redning og innsatsstyrker i Porsanger.

- ✓ Flere oppgaver til Kystverkets trafikksentral i Vardø.
- ✓ Politiberedskapen og synlig nærpoliti må styrkes i fylket, og nødsentralene må beherske både norsk og samisk.
- ✓ Ny grensestasjon mellom Norge og Russland.
- ✓ Togforbindelse mellom Kirkenes og Rovaniemi.

Kultur og idrett

Et oppegående kulturliv er en nødvendig puls og en byggestein i samfunnet. For Venstre er et allsidig kulturliv viktig for å styrke den enkeltes identitet, samhold og felleskap i samfunnet. Det er viktig å ivareta de profesjonelle aktørene, som gir oss noe å strekke oss etter og gode kulturelle opplevelser, samt styrke det frivillige kulturlivet som åpner opp for alle å utfolde og utfordre seg.

Venstre vil:

- ✓ Støtte nytt teaterbygg for Beivvas teater.
- ✓ Støtte opp om store og små festivaler over hele fylket.
- ✓ Styrke tilskuddene til frivillige lag, museer og festivaler.
- ✓ Støtte oppbygging av museum i NRK-bygget i Vadsø.
- ✓ Nytt "spel" ved Alta museum, i regi av musumet og Beivvas.

Venstre. Folk først.

- ✓ Styrke finansieringen av institusjoner som er en del av den Nord Norske kulturavtalen.
- ✓ Staten må nedbetale tippemidler til idrettsanlegg.
- ✓ Få kvensk språk inn under nivå 3 i det europeiske språkchartre.
- ✓ Arbeide for å styrke utvikling av samisk språk, kultur og identitet.
- ✓ Styrke kultursamarbeidet på Nordkalotten og mot Russland.

Samfunn og demokrati

Venstre vil ha mer folkevalgt innflytelse og mer makt til lokal-demokratiet. Fiskeridirektoratet må styrke sin tilstedeværelse i

fylket. Selskaper som kommer for å utnytte naturressurser i Finnmark må forplikte seg til lokal verdiskapning og samfunnsnytte. Offentlige myndigheter må i større grad enn i dag ha tilsyn med og avdekke all form for skadelig adferd i naturen.

Venstre vil:

- ✓ Styrke kontoret for voldsoffererstatning i Vardø.
- ✓ Ha flere statlige arbeidsplasser til Finnmark.
- ✓ Økte tilskudd for kommuner som bosetter et større antall flyktninger.
- ✓ Kommunesammenslåing basert på frivillighet.

Venstres kandidater i Finnmark

1. Klemet Klemetsen, (f. 1956)

Kautokeino

«Det haster med å bygge en flystripe i Kautokeino, for å få styrket beredskapen for befolkningen på indre strøk»

2. Trine Noodt, (f. 1967)

Alta

«Havbruksnæringen må over i lukka anlegg, og videre vekst må stanses inntil en har full kontroll over antall lakselus og rømminger»

3. Terje Soløy, (f. 1953)

Vardø

«En sjømatlinje ved Vardø videregående skole vil være med å utvikle skolen, styrke fagmiljøet og gjøre skolen mer attraktiv»

4. Nils Nilsen Gaup, (f. 1955)

Karasjok

«Det haster med å få bygd ny RV 92 mellom Karasjok og Gievdneguoika, slik at vi får tryggere trafikkforhold og bedre fremkommelighet»

5. Carina Borch Abrahamsen, (f. 1970)

Vadsø

«Staten må bygge opp sterke statlige fagmiljøer i Finnmark for å sikre regional utvikling og vekst»

6. Leif Gøran Vasskog

(f. 1961), Alta

7. Ann-Catharina A. Lango

(f. 1992), Kautokeino

8. Morten Brugård

(f. 1983), Vadsø

9. Margot I. Thomassen

(f. 1951), Porsanger

10. Sverre Pedersen

(f. 1962), Tana

11. Eilert Isaksen-Warth

(f. 1996), Alta

12. Karen Anna Buljo

(f. 1962), Kautokeino

13. Elisabeth Eikeland

(f. 1967), Porsanger

14. Evald Nordsletta

(f.1958), Karasjok

15. Kim Olav Sandberg

(f. 1976), Nordkapp

16. Kjersti Bang

(f. 1970), Alta

17. Anton Leier Dahl

(f. 1949), Kautokeino

18. Monica Balto

(f. 1976), Tana

19. Stian Mauritz Celius

(f. 1983), Sør-Varanger

20. Ruth S. Abrahamsen

(f. 1944), Vadsø

21. Jan Oskar Dervo

(f. 1970), Tana

22. Elin Sandvik

(f. 1956), Karasjok

23. Raymond Londal

(f. 1963), Alta

24. Katarina Bellika

(f.1996), Alta

25. Leif Isak Eide Nilut

(f. 1959), Kautokeino

Les mer om vår politikk, våre kandidater og komplett listeforslag på våre nettsider.

venstre.no/finnmark

VENSTRE